

ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА
Изх. № М-31114
04.08.2015 г.
гр. Ловеч

За КЛС
04.08.15
ММ

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Регистрационен индекс

11-09-684

ДО: ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОПИЕ ДО:

ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗАВЕЖДАЩИЯ ОТДЕЛ

„МЕЖДУНАРОДЕН“ ПРИ ВКП

НАЦИОНАЛНИЯ ИНСТИТУТ

НА ПРАВОСЪДИЕТО

ДОКЛАД

от

Светла Иванова Иванова, прокурор от ОП – Ловеч,

относно проведен дългосрочен стаж

в Евроджъст, гр.Хага, Кралство Нидерландия,

за периода от 31.03.2015 г. до 01.08. 2015 г., по линия на ЕМСО

Уважаеми Госпожи и Господа,

С Решение на Висшия съдебен съвет по т.30 от протокол №14/25.03.2015 г. бях командирована за участие в дългосрочен стаж в

Евроджъст, гр.Хага, Кралство Нидерландия, за периода от 31.03.2015 г. До 01.08.2015 г. по линия на Обменната програма 2015 на Европейската мрежа за съдебно обучение.

I. Приемаща институция

Евроджъст е създаден с Решение на Съвета 2002/187/ЈНА, изменено и допълнено от Решение на Съвета 2009/426/ЈНА от 16 декември 2008 г.

Задачата на Евроджъст е да увеличи ефективността на националните разследващи и правораздавателни власти в казуси с тежка трансгранична и организирана престъпност, както и да осигури бързото и ефективно изправяне на престъпниците пред правосъдието. Визията на Евроджъст е да бъде ключово звено и експертно средище на съдебно ниво с оглед ефективни действия срещу организираната престъпност в ЕС, действаща на територията на повече от една държава. Задача на Евроджъст е и да подкрепя и засилва координацията и сътрудничеството между националните власти в борбата с тежката престъпност, засягаща Европейския съюз.

Всяка от 28-те държави от ЕС изпраща свой високопоставен представител в Евроджъст в Хага. Тези представители са опитни прокурори, съдии или полицейски служители със сходни правомощия.

Заедно, те осъществяват задължението на Евроджъст да координира националните власти на всеки етап от наказателното разследване и производство. Също така те намират решения на затрудненията и практическите проблеми, възникващи от различията в правосъдните системи на държавите от ЕС.

Националните представители се подпомагат от заместници, асистенти и командировани национални експерти. При наличие на споразумение за сътрудничество, в Евроджъст може да работят и магистрати за връзка от трети страни. В момента в Евроджъст са командировани магистрати за връзка от Норвегия и САЩ. Наскоро приети законодателни промени в правото на ЕС, дават възможност на Евроджъст да изпраща магистрати за връзка в трети страни.

В Евроджъст се разполагат и секретариатът на Европейската съдебна мрежа, Мрежата от лица за връзка срещу геноцида, престъпления срещу човечеството и военни престъпления, както и Мрежата за съвместни екипи за разследване.

Евроджъст оперира с екип от около 200 служители, чиято основна задача е да оказват съдействие на националните власти и на други организации на ЕС.

Евроджъст разглежда по около 1400 казуса годишно. Освен това, организира по приблизително 140 координационни срещи на година. На тях се събират представители на националните съдебни, разследващи и прокурорски власти от държавите от ЕС, а когато е необходимо, и от трети страни. На тези срещи се решават възникнали по казусите въпроси и се планират оперативни действия като едновременни задържания и претърсвания.

Координационните срещи се фокусират върху отделни казуси за престъпления, посочени за приоритетни от Съвета на ЕС: тероризъм, трафик на наркотици, трафик на хора, измама, корупция, компютърни престъпления, пране на пари и други дейности, свързани с присъствието на организирани престъпни групи в икономиката.

Евроджъст е натоварен с няколко ключови задачи и правомощия, изброени в Решението за Евроджъст. Така например, той съдейства за изпълнението на молбите за правна помощ, отправени от компетентните национални власти от страните от ЕС. Освен това Евроджъст може да отправи искане към държавите от ЕС да предприемат разследване или наказателно преследване на определени деяния.

Евроджъст подпомага и решаването на случаи на конфликт на юрисдикция в казуси, при които няколко национални власти са в състояние да предприемат разследване или наказателно преследване. Евроджъст улеснява и изпълнението на международни правни инструменти като Европейската заповед за арест и молбите за правна помощ. Организацията осигурява финансиране за създаването и за оперативната дейност на съвместните екипи за разследване.

Работата на Евроджъст се основава на тесни връзки с партньорите. Тези партньори са както национални власти, така и организации на ЕС

като Европейската съдебна мрежа, Европол, ОЛАФ (при казуси за престъпления срещу финансовите интереси на ЕС), Фронтекс, Общия Ситуационен Център (СитСен), CEPOL, Европейска Съдебна Мрежа за Обучение (ЕСМО) и всяка друга организация, притежаваща съответните правомощия според клаузите на Договорите.

Евроджъст се стреми да развива партньорството в борбата с трансграничната престъпност, важна част от което е обменът на информация между компетентните власти. Цели се постигане на оптимална координация и сътрудничество, с оглед на осигуряване на зона на свобода, сигурност и правосъдие за всички граждани на ЕС.

II. Професионални задължения по време на обучението.

Стажа ми се проведе в българското бюро в Евроджъст. Националното бюро на България в Евроджъст се състои от националния представител на България в Евроджъст - г-н Камен Михов, заместника на националния представител на България в Евроджъст - г-жа Иванка Которова и от асистента на националния представител - г-н Димитър Хаджийски. Административната работа на бюрото се извършва от административен асистент, който е част от администрацията на Евроджъст – г-ца Деяна Дянкова.

Основните задачи, които ми бяха поставени от националния представител на Република България в Евроджъст, бяха свързани най-вече с оперативна работата по казусите. Естеството на работата се състои в търсене на съдействие от другите национални бюра или от националните ни власти с цел улесняване и ускоряване изпълнението на молбите за правна помощ и европейските заповеди за арест, изпратени от съответните компетентни органи, разрешаване на други правни въпроси и преодоляване на възникнали пречки от най-различно естество в резултат на различното законодателство в ДЧ, свързани с международното сътрудничество по наказателни дела.

Нееднократно се е налагало даване на информация и становища по конкретни въпроси, отнасящи се до приложимото законодателство в нашата страна – както на колеги от националните бюра в Евроджъст, така и на неправителствени организации от България. В процеса на обучението

трябваше неведнъж да взимам самостоятелни решения, включително и в спешни случаи. Това се налагаше в моментите, в които останалите членове на българското бюро бяха на мисии и в командировка извън агенцията – особено през м. май, който беше изключително натоварен за останалите членове на бюро.

Друга основна задача, която ми бе поставена бе изготвянето в табличен вид на описание на преписките, образувани и приключени в периода от началото на работата на българското бюро през 2007 год. до края на 2010 год. вкл., с цел подготовката на тяхното унищожаване поради изтекъл срок на съхранение.

В началото на стажа ми в Евроджаст бях поканена да участвам в т.нар. „induction day“ - ден за въвеждане в работата, когато ни бяха обяснени правилата за сигурност, на работа и поведение в Евроджъст, как да се борави с техниката, която ни е предоставена на разположение, как да се оформя кореспонденцията и др.

Имах възможността да участвам и в пленарна сесия на Колегията на Евроджъст, където бях представена пред националните представители на другите държави - членки. По стечение на обстоятелствата това се случи на 21.04.2015 год. – датата, на която г-жа Мишел Конинкс бе избрана за президент Евроджъст.

През последните години, благодарение на усилията на Международния отдел във ВКП, беше създадена вътрешната прокурорска мрежа за работа по международни случаи, която работи успешно на територията на цялата страна и на всички нива в прокуратурата. Специализираните в международното правно сътрудничество прокурори са запознати с дейността на Българското бюро в Евроджъст и успешно осъществяват взаимодействие при необходимост.

Затова, по указание на г-н Михов, изготвих писмо до колегите прокурори от Великотърновския апелативен район, които са членове на националната мрежа за международно правно сътрудничество, одобрена със заповед на Главния прокурор. Към тях оправих призив за активизиране на съвместната дейност с българското бюро в Евроджъст, което да стане в няколко направления: да проведат разговори с техните колеги от съответните съдебни региони дали същите имат неприключени преписки (дела) с международен елемент, и да бъдат предприети съответните

действия от тях по активизиране на работата им по тези преписки; да проверят дали има казуси, попадащи в обхвата на чл.13 от Решението за Евроджъст, за които националното ни бюро не е уведомено; да положат усилия в сравнително кратък срок да проведат срещи с ръководителите на наказателните отделения на окръжните съдилища и да се опитат да провокират интерес и внимание към дейността на Евроджъст, като им споделят, че бихме искали да подобрим координацията и сътрудничеството, както с националното ни бюро, така и с компетентните органи на другите държави, с които колегите имат взаимодействие по наказателни дела; ако преценят, че е необходимо провеждането на разяснителна кампания сред колегите им за целите, задачите и възможностите на Евроджъст, сме на разположение да им изпратим съответните материали, като информация в тази насока биха могли да почерпят и от сайта на органа: www.eurojust.europa.eu.

Оказа се, че най-голяма нужда от съдействие има в съдебния район на ОП – Русе, от където бяхме сезирани с 11 броя казуси, които бяха образувани от българското бюро по отношение на други държави.

През периода на стаж ми съм работила по голяма част от висящите и новообразуваните казуси в бюрото, които ми бяха разпределяни от Националния ни представител или от другите колеги, но след съгласуване с него. В българското бюро е въведен случайния принцип на разпределение на преписките. Само определени служители в Евроджъст имат право на достъп и могат да работят със системата за управление на казусите (Case Management System). В българското бюро тази дейност се осъществява от административния секретар на бюрото.

След като конкретен казус ми е бил разпределен от г-н Михов или след негово одобрение, аз съм се запознавала с него и съм предприемала необходимите действия, които съм смятала за необходими с цел максимално бързото му и ефективно решаване. Първоначално, всички мои действия биваха съгласувани с националния представител, или с неговия заместник, или с асистента му. В последствие, когато придобих по-пълна представа за работата и натрупах определен опит, ми бе предоставена самостоятелност. С цел решаване на казусите съм се обръщала или към националното бюро на засегнатата държава - членка, или към компетентните съдебни власти в Република България. Обикновено комуникацията се извършва по електронната поща (като за целта ми беше

регистриран личен имейл: sivanova@eurojust.europa.eu), по телефона или чрез срещи от второ ниво.

В случай, че някой от имейлите е бил изпратен само до мен, практиката предполага той да бъде препратен и към общия електронен адрес на бюро - collegebg@eurojust.europa.eu. По този начин кореспонденцията по всеки един казус е видима и достъпна до всеки член на бюро. Това улеснява работата в случай на отсъствие на член от бюро, като работата по казуса може да се поеме от всеки от другите колеги.

Същественото в работата на националното ни бюро е, че нови казуси се образуват по два повода:

1. Когато компетентните власти в Република България сезират българското бюро в Евроджъст с искане за съдействие по отношение на наказателно производство, висящо пред тях. Това най-често става по електронна поща, факс, или в много редки случаи - и по обикновена поща. В случай на необходимост се изисква допълнителна информация. След това искането за съдействие се регистрира като нов казус в Системата за управление на казуси на Евроджъст и автоматично получава индивидуален номер. Тези преписки са образуват в папки в жълт цвят.

2. Другата хипотеза е когато е открит казус по отношение на България от друга ДЧ. Тогава обикновено се получава искане или запитване по ел. поща, в което се излага кое е наложило регистрирането на този казус и какво е исканото съдействие. Тези преписки са образуват в папки в червен цвят.

В системата за управление за казуси на Евроджъст се прикачва цялата сканирана документация, имаща отношение към казуса - молба за правна помощ на съответните езици, Европейска заповед за арест и др. документи. Новият казус може да бъде регистриран и спрямо повече от една държава - членка, а именно по отношение на организации като Европол, както и по отношение на трети страни, извън ЕС. Когато националния ни представител прецени, че новорегистрирания казус следва да премине през регистрацията от Колегията на Евроджъст, той получава и втори регистрационен номер - на Колегията. Ако това не бъде счтено за необходимо, казусът си остава само като "временен работен файл".

Обмена на информация между бюрата от една страна, и от друга – между тях и националните власти продължава дотогава, докато е необходимо, с цел решаването на казуса в степен, която удовлетворява страните.

Когато българските власти заявят, че нямат повече нужда от съдействието на Евроджъст, казусът се докладва на Колегията на Евроджъст за закриване. Само това бюро в Евроджъст, което е регистрирало казуса, може да го закрие впоследствие.

По време на обучението си, освен работата по казусите, ми беше възлагано да изготвям преводи на правни текстове, както и доклади и становища относно българското законодателство. Някои от изготвените от мен становища или попълнени въпросници са следните:

- по въпросите за конфискацията, извършвана на основание Законът за признаване, изпълнение и изпращане на решения за конфискация или отнемане и решения за налагане на финансови санкции;
- относно престъпленията против интелектуалната собственост;
- относно приложимостта на СРС при разследването на данъчни престъпления;
- относно конфликта на юрисдикции
- относно някои престъпления против брака и семейството
- по запитване на Центъра за изследване на демокрацията относно реда за изпращане на влезли в сила съдебни решения по наказателни дела, постановени в Република България, с които се налага наказание пробация или се определят пробационни мерки в случаите на условно осъждане или условно предсрочно освобождаване, за признаване и изпълнение в други държави – членки на Европейския съюз.

Тези т. нар. „общи запитвания“ играят важна роля и често имат подготвителна функция по отношение на бъдещи искания за международна правна помощ по наказателни дела.

Проблемите, които се пораждат при работата по казусите, могат да бъдат разрешени на една по-ранна фаза на разследването чрез координационни срещи, на които на страните да бъдат разтълкувани

стандартите на процедурите и изискванията, на които доказателствата трябва да отговарят. Това са:

- Координационни срещи на „ниво 2“ и
- Координационни срещи на „ниво 3“.

Координационните срещи на „ниво 2“ се провеждат между представителите на Националните бюра на замолената и молещата държава при регистрацията на нов казус в Евроджъст и/или по повод на работата и развитието на казуса. Координационни срещи на „ниво 2“ се провеждат по голяма част от заведените от и по отношение на България казуси, като по някои казуси с фактическа и правна сложност се провеждат повече от 1 срещи между Националните бюра. Голяма част от закритите казуси са разрешени в резултат на координационни срещи „ниво 2“.

Аз лично съм провела 4 срещи на „ниво 2“ с представители на националните бюра на Словакия, Холандия, Белгия и Великобритания.

В координационните срещи на ниво 3 взимат участие и прокурори и представители на разследващи органи от България. Координационните срещи на ниво три могат да бъдат организирани по искане на българските национални власти или по искане на националните власти на други държави по текущи казуси. На всички координационни срещи участват минимум по двама участници от България, един от които задължително е наблюдаващия прокурор по случая и обикновено по двама представители от националното ни бюро.

Аз лично взех участие в 2 координационни срещи – едната организирана между националните власти на Холандия и България, а другата между Обединеното кралство и България. И двете бяха изключително оперативни и продуктивни. По време на провеждането им бяха обменяни идеи за бъдещи действия по разследването, извърши се устен обмен на информация, бяха разменени писмени документи, бяха отправени устни молби за допълнителна информация, и накрая приключиха с обобщение на това какви действия ще бъдат предприети от двете страни.

В обобщение може да се каже, че координационните срещи са силен инструмент в ръцете на държавите-членки и Евроджъст в борбата срещу тежката организирана и трансгранична престъпност и са

изключително ефективни за постигане на желаните цели и резултати. Евроджъст предоставя финансиране, осигурява необходимия превод, място за провеждане, както и всичко друго, необходимо за провеждането на такива координационните срещи. Така се дава възможност на представителите на националните органи да посетят гр.Хага и да участват в срещите.

С цел подпомагане подготовката на членовете на бюрото ни за участие в мисии или срещи, ми бе възложено да подготвя писмени резюмета на общо 8 броя казуси, регистрирани в Евроджъст, по които страна е била Република България.

По време на стажа ми в Евроджъст имах възможност за участвам в няколко курса и семинара, а именно:

- На 20.05.2015 год. - в семинар на тема „Морско пиратство“.

На срещата бяха обсъдени възходите и спадовете при наказателното преследване на престъпленията „Морско пиратство“, предизвикателствата, извлечените поуки и успешните истории, както и регионалното и международното сътрудничество, значението на правната и оперативна помощ в борбата срещу морското пиратство. Бяха представени редица казуси в тази сфера.

- На 10.06.2015 год. – в обучение по оказване на първа помощ

Обучението продължи 1 1/2 час и на него бяха представени различни ситуации от професионален треньор по първа помощ, подпомаган от актьор. Бяха демонстрирани основни техники за първа помощ, като се започне от дребни медицински инциденти, включително изгаряния, навяхвания и счупвания и се премине през лечение на предполагаема жертва на инсулт и на инфаркт (вкл. чрез използването на автоматичен външен дефибрилатор). В допълнение, участниците бяха информирани за това, какви етапи трябва да се следват след инцидента, докато се чакат служителите на Спешна помощ да пристигнат.

- На 11-12.06.2015 год. – в Годишната среща на експертите по съвместните екипи за разследване. На същата бяха обсъдени следните въпроси:

- Иновативни практики за СЕР: СЕР в пограничните райони
- Използването на двустранния модел на споразумение

- Използването на типовото споразумение за съвместни екипи за разследване с участието на държави извън ЕС
- Запазването на знания относно споразуменията за СЕР: последните развития в рамките на Секретариата за съвместни екипи за разследване
- Иновативни практики за СЕР: презентации на конкретни казуси
- Използването на плана за оперативно действие
- Ограничената зона за СЕР: нови разработки и обратна връзка от потребителите, и др.

- На 15.06.2015 г. – семинар на тема Ергономия.

Обучението имаше за цел да ни информира как да използваме по най-добрия начин работното си пространство. Професионален експерт по ергономичност, занимавал се с подготовката на стандарти и технически доклади в областта на човешкото физическо натоварване, работната поза и т.н., ни представи инструкции за това как да се използва удобно и безопасно офис средата. В допълнение към лекцията, бе направена демонстрация на настройките на работното място. Някои упражнения за намаляване на напрежението в резултат на дълга седяща позиция, също бяха показани.

- На 24-25.06.2015 год. – в Тактическата среща за тероризма.

Срещата бе председателствана от президента на Евроджъст – г-жа Мишел Конинкс. Основните теми на обсъждане по време на срещата и в работните групи бяха:

- адекватност на правната рамка;
- съдебен подход към завърналите се (заподозрени и пострадали);
- събирането на електронни доказателства и допустимостта им в случаите с чуждестранни бойци;
- финансови разследвания;
- обмен на информация (между държавите-членки и с Евроджъст и Европол);
- инструменти за съдебно сътрудничество (СЕР, ЕЗА, ЕЗР, и т.н.);
- съдебно сътрудничество с трети държави;
- връзки с организираната престъпност, трафик на огнестрелни оръжия;

- мерки, насочени срещу радикализацията.

- На 25.06.2015 год. – в обучение по противопожарна безопасност.

Началник на Отдел обучения в Пожарната служба на гр.Хага, подпомагана от свой колега, ни обясни основните техники за пожарогасене, като се симулираха различни ситуации. Имахме възможността да изпитаме последиците от дим, произведен в затворено пространство, електрически пожари, и това, което се случва, когато се прави опит да се потуши пожар от горяща мазнина с вода. Всеки участник бе обучен за правилното използване на пожарогасител.

- На 02.07.2015 год. – във обучение по юридически английски. Преподавател бе испанския професор Ева Саманиего, която е експерт в областта и при която вече съм имала удоволствието да се обучавам преди няколко години като контактна точка в ЕСМ, в обучение, организирано в ERA от секретариата на мрежата.

На 12.05.2015 г. имах възможност да се включа и в организирано посещение на Международния Наказателен Съд, където ни запознаха с организацията на съда, работата по текущи дела и постигнатите до този момент резултати.

Включих се и в няколко мероприятия, организирани от социалния комитет при Евроджъст:

На 12.06.2015 год., заедно с още около 15 колеги от Евроджъст посетихме изложбата на Антон Корбайн - холандски фотограф, режисьор на музикални видео-клипове и филмов режисьор, която бе изложена в два съседни музея - музей Гемеенте („Gemeente Museum“) и във Фотомузея на Хага (Fotomuseum Den Haag).

На 03.07.2015 се проведе Лятното тържество на Евроджъст, също организирано от Социалния комитет. На него присъства Президента на организацията, редица национални представители, служители и стажанти.

В обобщение може да се даде следната статистическа информация за извършената от мен работа:

Новообразувани и висящи преписки – 74 броя

Преписки за унищожаване - 195 броя

Доклади, становища, запитвания – 7 бр.

Резюме на казуси – 8 бр.

Срещи, Семинари и обучения – 7 бр.

Участия в координационни срещи – 2 бр.

Участия в срещи от второ ниво – 4 бр.

III. Ползи от стажа.

Считам, че стажа, в който участвах, беше изключително ползотворен. По време на същия придобих доста по-задълбочена представа за работата на Евроджъст и за това как държавите си взаимодействат. Натрупах знания за използването и ефективността на правните инструменти, с които разполагат работещите в агенцията представители на националните власти, и за това как тази агенция си сътрудничи с други такива, чиято цел е противодействие на престъпността, имаща трансгранични измерения.

Считам, че подобрих езиковите и комуникативните си умения. Създадох контакти с колеги от различни европейски държави, които биха били от голямо значение в бъдещата ми работа като прокурор по дела с международен елемент, и като контактна точка в ЕСМ.

Считам, че развих способностите си да работя в екип, станах по-дипломатична и подобрих личните си организационни умения.

Смятам, че с колегите от Националното бюро на България в Евроджъст развихме чудесни колегиални отношения. Националният представител на България – г-н Камен Михов, е отличен ръководител, който управлява работата на бюрото с огромен професионализъм. Многократно от него съм срещата морална и интелектуална подкрепа в работата си и окуражаващи думи, които са ме стимулирали да бъда още по-старателна и мотивирана в работата си. По работата по конкретни

казуси съм получавала безрезервна помощ и съдействие и от другите членове на бюрото ни.

Освен всичко останало, в личен план имах и възможността да се запозная с културата и традициите на хората в Кралство Нидерландия.

След проведения стаж мога да заявя, че ще използвам капацитета на Евроджъст по - често в бъдещата ми работа. Ще запозная и колегите ми с възможностите, които предоставя Евроджъст в сферата на международното правно сътрудничество по наказателни дела, като, ще ги окуражавам да използват възможностите на агенцията, която е уникален инструмент в борбата срещу престъпността.

Благодарна съм на ЕМСО, ВСС, на Главния прокурор, на НИП и на Националното бюро на България в Евроджъст за предоставената ми възможност да повиша професионалната си квалификация, и мисля, че придобитите знания и умения ще бъдат използвани от мен в работата ми като прокурор и като контактна точка в ЕСМ, както и в полза на колегите ми от ПРБ.

04.08.2015 год.

Гр.Ловеч

(Светла Иванова)